

Maatschappelijke zetel

Reepkaai 4
8500 KORTRIJK
tel. 056 30 51 11
fax 056 30 50 26

e-mail: info@azgroeninge.be
website: www.azgroeninge.be

Euthanasie: de wet – de praktijk

Visie van het Ethisch Comité AZ Groeninge

Wanneer de patiënt de vraag naar euthanasie herhaaldelijk stelt, moet de arts in eer en geweten kunnen beslissen om – overeenkomstig de wettelijke voorschriften – hieraan te voldoen, dan wel de vraag door te geven aan een collega-arts.

Wanneer de arts geconfronteerd wordt met de vraag naar euthanasie, zal hij in eerste instantie peilen naar de motivering van de vraag. Misschien betreft het geen vraag naar levensbeëindiging, maar een onderliggende vraag naar meer comfortzorg.

Het Ethisch Comité bakt zijn terrein af en beperkt zijn advies tot volwassen, terminale, bewuste patiënten. Aanvragen van patiënten die niet beantwoorden aan deze definitie, worden doorverwezen naar een commissie 'ad hoc'.

Euthanasie is de ultieme stap en kan slechts toegepast worden wanneer maximale comfortzorg faalt of door de patiënt wordt geweigerd. De patiëntenrechten, onlangs bij wet voorzien, worden hierbij geïmpliceerd.

Daartoe werd een stappenplan uitgewerkt:

Het verzekeren van maximale comfortzorg

Dit betekent afbouw van curatief bedoelde en potentieel levensverlengende handelingen. De therapeutische verbetering, waarvoor zoveel patiënten beducht zijn, wordt duidelijker onderkend en vermeden. Geformaliseerde codes zijn uitgewerkt en worden gebruikt met betrekking tot het niet starten of afbouwen van zinloos geworden therapieën. Dit stopzetten van zinloos geworden, levensverlengende therapieën mag niet gelijk gesteld worden aan actieve levensbeëindiging.

Het is de verantwoordelijkheid van de behandelende arts om de totale pijnherkenning en -behandeling binnen het ziektebeeld op te nemen. Het betreft niet enkel fysische en niet-fysische pijnstilling, maar ook andere symptoomcontrole zoals middelen tegen braken, hikken, jeuk, slikstoornissen, ... Overleg met het verplegend team is daarvoor onontbeerlijk. Hun omgaan met de patiënten leert veel over angsten, vragen en noden.

De arts laat zich bijstaan door andere deskundigen, zoals pijnarts, huisarts, leden van het palliatief support team, ziekenhuispastors of moreel consulenten, sociaal assistenten, psychologen, kinesisten, diëtisten, ... De arts informeert de patiënt daarover zo volledig mogelijk. Of deze deskundigen ook rechtstreeks bij de patiënt komen, beslist de patiënt zelf. Mits akkoord van de patiënt is contact met familieleden wenselijk.

Wanneer ondraaglijke, extreme ongemakken persisteren, kan overgegaan worden tot palliatieve sedatie. Ook deze stap kan slechts worden gezet na overleg met de patiënt. Palliatieve sedatie is de getitreeerde, gecontroleerde sedatie waarbij het bewustzijn wordt verlaagd. Deze techniek maakt het mogelijk de patiënt te laten ontwaken, om zo nog menswaardig afscheid te kunnen nemen.

Indien de vraag naar euthanasie blijft bestaan

Enkel een arts kan de levensbeëindiging zorgvuldig medisch uitvoeren, in geen geval een verpleegkundige. Artsen, verpleegkundigen alsook apothekers hebben het recht om hun medewerking aan euthanasie te weigeren. De behandelende arts moet tijdig zijn houding tegenover euthanasie aan de patiënt kenbaar maken.

De uitvoerende arts wint vooreerst het advies in van een tweede onafhankelijke arts. Een zorgvuldigheidsvereiste is tevens een bespreking met de verpleging: hoewel niet bindend, biedt hun adviesverstrekking een grote geruststelling.

De arts dient er zich verder van te vergewissen dat het verzoek niet tot stand is gekomen als gevolg van externe druk.

De arts moet het registratiedocument invullen, bestemd voor de Federale Controle- en Evaluatiecommissie, met persoonlijke kopie gericht aan de voorzitter van het Ethisch Comité.

Waar het bestuur van een ziekenhuis het recht en de plicht heeft de grote beleidsopties te formuleren, zal het niet interfereren met specifieke casuïstiek en deze aan de verantwoordelijke artsen overlaten. De directie moet erover waken dat economische motieven nooit meespelen bij eventueel levensverkortend handelen.

Namens het Ethisch Comité van AZ Groeninge Kortrijk

dokter L. Van Lysebeth
voorzitter

25.01.2003